

CƠ SỞ LÝ LUẬN QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIN HỌC LỚP 3 Ở TRƯỜNG TIỂU HỌC

Nguyễn Thị Mai¹, Hà Mạnh Hùng²

Tóm tắt: Trong bối cảnh đổi mới giáo dục phổ thông hiện nay, việc quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 ở trường tiểu học giữ vai trò đặc biệt quan trọng. Trên cơ sở lý luận về quản lý giáo dục, hoạt động này được hiểu là quá trình tổ chức, điều hành và kiểm tra nhằm đảm bảo việc dạy và học diễn ra hiệu quả, đúng mục tiêu chương trình. Môn Tin học lớp 3 theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 hướng tới hình thành cho học sinh những năng lực cơ bản về công nghệ thông tin, tư duy logic và kỹ năng sử dụng máy tính an toàn, hiệu quả. Để đạt được mục tiêu đó, công tác quản lý cần được triển khai đồng bộ từ xây dựng kế hoạch dạy học, tổ chức thực hiện, chỉ đạo đổi mới phương pháp đến kiểm tra, đánh giá. Bên cạnh đó, hiệu quả quản lý còn chịu tác động của nhiều yếu tố như trình độ đội ngũ giáo viên, điều kiện cơ sở vật chất, đặc điểm học sinh và sự chỉ đạo của nhà trường. Việc chú trọng các yếu tố này sẽ góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Tin học, đáp ứng yêu cầu phát triển năng lực số cho học sinh tiểu học trong thời đại chuyển đổi số.

Từ khóa: quản lý hoạt động dạy học, môn Tin học lớp 3, trường tiểu học, năng lực số, chương trình GDPT 2018, đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá

1. MỞ ĐẦU

Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và xu thế chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ, giáo dục phổ thông đang đứng trước yêu cầu đổi mới toàn diện nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển nguồn nhân lực trong thời đại mới. Đặc biệt, việc hình thành và phát triển năng lực số cho học sinh ngay từ bậc tiểu học đã trở thành một nhiệm vụ quan trọng của ngành giáo dục. Trong đó, môn Tin học được xác định là một trong những môn học có vai trò nền tảng, góp phần trang bị cho học sinh những kiến thức, kỹ năng và thái độ cần thiết để thích ứng với môi trường số.

Theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, giáo dục phổ thông cần hình thành cho học sinh năng lực thích ứng với sự phát triển của khoa học công nghệ và chuyển đổi số [1]. Trong đó, môn Tin học được xác định là môn học giữ vai trò quan trọng trong việc phát triển năng lực số và tư duy công nghệ cho học sinh ngay từ cấp tiểu học [2].

Theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018, môn Tin học được đưa vào giảng dạy bắt buộc từ lớp 3, với mục tiêu hình thành cho học sinh các năng lực cơ bản về công nghệ thông tin, tư duy logic và khả năng giải quyết vấn đề. Tuy nhiên, để việc dạy học môn học này đạt hiệu quả cao, công tác quản lý hoạt động dạy học trong nhà trường giữ vai trò then chốt, quyết định đến chất lượng và hiệu quả giáo dục.

Thực tiễn cho thấy, công tác quản lý hoạt động dạy học môn Tin học ở nhiều trường tiểu học còn gặp không ít khó khăn như hạn chế về đội ngũ giáo viên, cơ sở vật chất chưa đồng bộ, phương pháp dạy học chưa thực sự đổi mới, cũng như công tác kiểm tra, đánh giá chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu phát triển năng lực học sinh. Những vấn đề này đặt ra yêu cầu cần có sự nghiên cứu một cách hệ thống về cơ sở lý luận của quản lý hoạt động dạy học môn Tin học nhằm làm nền tảng cho việc đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý.

Xuất phát từ những lý do trên, bài viết tập trung làm rõ cơ sở lý luận quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 ở trường tiểu học, qua đó góp phần nâng cao chất lượng dạy học và đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong giai đoạn hiện nay.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Một số khái niệm cơ bản: quản lý, quản lý hoạt động dạy học, quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3

2.1.1. Quản lý

Quản lý là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch của chủ thể quản lý đến đối tượng quản lý nhằm tổ chức, điều hành và phối hợp các hoạt động để đạt được mục tiêu đã đề ra một cách hiệu quả.

¹ Học viên lớp K28A QLGD, Trường ĐHSP Hà Nội 2

² Trung tâm GD QP&AN, Trường ĐHSP Hà Nội 2

Theo Nguyễn Ngọc Quang, quản lý là “quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch của chủ thể quản lý đến tập thể người lao động nhằm đạt được mục tiêu dự kiến” [3]. Trần Kiêm (2016) cũng cho rằng quản lý giáo dục là sự tác động có tổ chức, có định hướng của chủ thể quản lý đến các thành tố của quá trình giáo dục nhằm bảo đảm hệ thống giáo dục vận hành hiệu quả và đạt mục tiêu đề ra [4].

Trong lĩnh vực giáo dục, quản lý không chỉ bao gồm việc điều hành công việc hành chính mà còn là sự tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra và đánh giá các hoạt động giáo dục nhằm nâng cao chất lượng dạy học và giáo dục học sinh. Quản lý được thực hiện thông qua các chức năng cơ bản như: Lập kế hoạch; tổ chức thực hiện; chỉ đạo, điều hành; kiểm tra, đánh giá.

Như vậy, quản lý là yếu tố giữ vai trò định hướng, điều phối và bảo đảm cho các hoạt động của tổ chức vận hành đúng mục tiêu và đạt hiệu quả cao.

2.1.2. Quản lý hoạt động dạy học

Hoạt động dạy học là quá trình tương tác giữa giáo viên và học sinh nhằm giúp học sinh chiếm lĩnh tri thức, hình thành kỹ năng, phát triển phẩm chất và năng lực theo mục tiêu giáo dục.

Quản lý hoạt động dạy học là quá trình tác động có kế hoạch của cán bộ quản lý nhà trường đến giáo viên, học sinh và các điều kiện phục vụ dạy học nhằm bảo đảm quá trình dạy học diễn ra đúng mục tiêu, nội dung, chương trình và đạt hiệu quả giáo dục.

Quản lý hoạt động dạy học bao gồm các nội dung chủ yếu: Quản lý việc xây dựng và thực hiện kế hoạch dạy học; Quản lý nội dung, chương trình và phương pháp dạy học; Quản lý hoạt động giảng dạy của giáo viên; Quản lý hoạt động học tập của học sinh; Quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học; Kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học.

Trong trường tiểu học, quản lý hoạt động dạy học có vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, góp phần thực hiện mục tiêu đổi mới giáo dục phổ thông hiện nay.

2.1.3. Quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3

Môn Tin học lớp 3 là môn học bắt buộc trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, giúp học sinh bước đầu hình thành năng lực tin học, kỹ năng sử dụng thiết bị số và ứng dụng công nghệ thông tin trong học tập, đời sống.

Quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch của cán bộ quản lý nhà trường đến giáo viên dạy Tin học, học sinh lớp 3 và các điều kiện bảo đảm dạy học nhằm tổ chức và điều hành hiệu quả quá trình dạy học môn Tin học theo yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông.

Nội dung quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 bao gồm: Xây dựng và triển khai kế hoạch dạy học môn Tin học; Quản lý việc thực hiện chương trình, nội dung môn học; Chỉ đạo đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học; Quản lý việc sử dụng phòng máy, thiết bị và phần mềm dạy học; Bồi dưỡng năng lực chuyên môn, năng lực công nghệ thông tin cho giáo viên; Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh; Phối hợp giữa nhà trường, gia đình và các lực lượng giáo dục trong việc hỗ trợ học sinh học tập môn Tin học.

Bên cạnh những nội dung quản lý chung, quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 còn mang những đặc thù riêng gắn với đặc điểm môn học và đối tượng học sinh tiểu học. Đây là môn học có tính thực hành cao, phụ thuộc nhiều vào phòng máy tính, thiết bị công nghệ, phần mềm và kết nối Internet. Học sinh lớp 3 còn nhỏ, kỹ năng thao tác công nghệ chưa ổn định nên quá trình tổ chức dạy học cần chú trọng hướng dẫn thực hành trực quan, bảo đảm an toàn khi sử dụng thiết bị số và môi trường mạng.

Ngoài ra, công tác quản lý không chỉ tập trung vào việc thực hiện chương trình dạy học mà còn phải quan tâm đến quản lý cơ sở vật chất kỹ thuật như bảo trì thiết bị, phân bổ thời lượng sử dụng phòng máy, quản lý tài khoản học tập và học liệu số. Việc kiểm tra, đánh giá học sinh cần ưu tiên đánh giá sản phẩm thực hành, quy trình thao tác, khả năng vận dụng và ý thức sử dụng công nghệ an toàn thay vì chỉ đánh giá kiến thức lý thuyết.

2.2. Cơ sở lý luận về quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 ở trường tiểu học

2.2.1. Vị trí, vai trò của môn Tin học lớp 3

2.2.1.1. Vị trí của môn Tin học lớp 3 trong chương trình giáo dục Tiểu học

Trong bối cảnh triển khai Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, môn Tin học ở cấp tiểu học nói chung và lớp 3 nói riêng giữ một vị trí ngày càng quan trọng, thể hiện rõ định hướng phát triển phẩm chất và năng lực người học trong thời đại số. Nếu trước đây Tin học chủ yếu mang tính tự chọn hoặc làm quen, thì nay đã trở thành môn học bắt buộc từ lớp 3, đánh dấu bước chuyển căn bản trong tư duy giáo dục.

Trước hết, môn Tin học lớp 3 giữ vai trò nền tảng trong việc hình thành năng lực số cho học sinh. Thông qua các nội dung học tập như làm quen với máy tính, thiết bị số, sử dụng phần mềm đơn giản và bước đầu tiếp cận tư duy thuật toán, học sinh được trang bị những kỹ năng thiết yếu để học tập và sinh hoạt trong môi trường công nghệ. Đây là tiền đề quan trọng để các em tiếp tục phát triển năng lực công nghệ thông tin ở các cấp học cao hơn.

Bên cạnh đó, môn Tin học góp phần tích cực vào việc phát triển các năng lực chung như tự học, giải quyết vấn đề và sáng tạo. Quá trình học Tin học không chỉ dừng lại ở thao tác kỹ thuật mà còn khuyến khích học sinh tư duy logic, biết phân tích và xử lý tình huống, từ đó nâng cao khả năng thích ứng với những thay đổi nhanh chóng của xã hội hiện đại.

Một điểm đáng chú ý là môn Tin học lớp 3 còn có vai trò hỗ trợ các môn học khác trong chương trình tiểu học. Việc sử dụng công nghệ để tìm kiếm thông tin, trình bày bài học, hoặc tham gia các hoạt động học tập trực tuyến giúp nâng cao hiệu quả học tập tổng thể, đồng thời hình thành thói quen học tập tích cực, chủ động cho học sinh.

Ngoài ra, môn học này còn góp phần giáo dục ý thức và trách nhiệm trong việc sử dụng công nghệ số một cách an toàn, hiệu quả. Học sinh được hướng dẫn nhận biết các nguy cơ trên môi trường mạng, từ đó hình thành hành vi đúng đắn khi tham gia không gian số – một yêu cầu cấp thiết trong xã hội hiện nay.

Như vậy, môn Tin học lớp 3 không chỉ là một môn học đơn lẻ mà còn giữ vai trò then chốt trong việc thực hiện mục tiêu đổi mới giáo dục tiểu học theo định hướng phát triển năng lực. Việc tổ chức dạy học hiệu quả môn học này sẽ góp phần quan trọng vào việc hình thành thể hệ công dân số có tri thức, kỹ năng và trách nhiệm trong tương lai.

Nhiều nghiên cứu cho thấy việc tiếp cận Tin học từ bậc tiểu học giúp học sinh phát triển tư duy logic, khả năng giải quyết vấn đề và kỹ năng học tập trong môi trường số. Theo Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), việc tổ chức dạy học Tin học ở tiểu học cần chú trọng hoạt động thực hành, trải nghiệm và hình thành kỹ năng sử dụng công nghệ an toàn cho học sinh [9].

2.2.1.2. Vai trò của môn Tin học lớp 3

a. Vai trò của môn Tin học lớp 3 đối với việc hình thành và phát triển năng lực học sinh

Trong khuôn khổ Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, môn Tin học lớp 3 không chỉ đơn thuần cung cấp kiến thức về máy tính mà còn giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành và phát triển năng lực toàn diện cho học sinh tiểu học, đặc biệt là trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

Môn Tin học góp phần trực tiếp hình thành năng lực số - một trong những năng lực cốt lõi của công dân thế kỷ XXI. Thông qua việc làm quen với thiết bị số, phần mềm học tập và thao tác cơ bản trên máy tính, học sinh bước đầu biết khai thác, sử dụng và tương tác với công nghệ một cách hiệu quả. Đây là nền tảng giúp các em học tập tốt hơn ở các môn học khác và thích ứng với môi trường học tập hiện đại.

Bên cạnh đó, môn học này có vai trò nổi bật trong việc phát triển tư duy logic và năng lực giải quyết vấn đề. Khi thực hiện các nhiệm vụ như sắp xếp thông tin, nhận diện quy luật hay bước đầu làm quen với thuật toán đơn giản, học sinh được rèn luyện cách suy nghĩ có hệ thống, biết phân tích và đưa ra giải pháp phù hợp. Những kỹ năng này không chỉ phục vụ môn Tin học mà còn có giá trị lâu dài trong học tập và cuộc sống.

Môn Tin học giúp thúc đẩy năng lực tự học và sáng tạo. Trong quá trình học Tin học, học sinh thường xuyên được trải nghiệm, khám phá và thực hành trực tiếp. Việc sử dụng phần mềm vẽ, soạn thảo văn bản hay các công cụ học tập số giúp các em chủ động tạo ra sản phẩm học tập, từ đó phát huy trí tưởng tượng và khả năng sáng tạo cá nhân.

Ngoài ra, môn Tin học còn góp phần hình thành năng lực giao tiếp và hợp tác thông qua các hoạt động học tập nhóm, chia sẻ thông tin và hỗ trợ nhau trong quá trình thực hành. Học sinh học cách trao đổi, lắng nghe và phối hợp để hoàn thành nhiệm vụ, qua đó phát triển kỹ năng xã hội cần thiết.

Không thể bỏ qua vai trò của môn học trong việc giáo dục ý thức sử dụng công nghệ an toàn và có trách nhiệm. Ngay từ lớp 3, học sinh đã được định hướng về cách sử dụng Internet, bảo vệ thông tin cá nhân và ứng xử phù hợp trên môi trường số. Điều này góp phần hình thành phẩm chất đạo đức và hành vi đúng đắn trong thời đại công nghệ.

b. Vai trò của môn Tin học lớp 3 trong việc hỗ trợ học tập các môn học khác

Trước hết, Tin học giúp nâng cao hiệu quả tiếp nhận kiến thức ở các môn học. Thông qua việc sử dụng phần mềm học tập, hình ảnh, video và các học liệu số, học sinh có thể tiếp cận kiến thức một cách trực quan, sinh động hơn. Ví dụ, khi học Toán, học sinh có thể sử dụng phần mềm để minh họa hình học; trong môn Tiếng Việt, các em có thể luyện đọc, viết thông qua các ứng dụng hỗ trợ, từ đó tăng hứng thú và khả năng ghi nhớ.

Bên cạnh đó, môn Tin học hỗ trợ phát triển kỹ năng học tập hiện đại. Học sinh được rèn luyện cách tìm kiếm thông tin, chọn lọc nội dung phù hợp và sử dụng tài liệu số phục vụ học tập. Đây là kỹ năng quan trọng giúp các em chủ động trong việc học các môn như Tự nhiên và Xã hội, Đạo đức hay Hoạt động trải nghiệm.

Một vai trò nổi bật khác là giúp trình bày và thể hiện kết quả học tập một cách sáng tạo. Nhờ các công cụ như soạn thảo văn bản, vẽ tranh trên máy tính hoặc thiết kế bài trình chiếu đơn giản, học sinh có thể thể hiện ý tưởng của mình trong các môn học khác một cách rõ ràng và hấp dẫn hơn. Điều này góp phần phát triển tư duy thẩm mỹ và khả năng diễn đạt.

Môn Tin học còn góp phần tăng cường khả năng học tập tích hợp và liên môn. Việc vận dụng công nghệ vào nhiều môn học giúp học sinh thấy được mối liên hệ giữa các lĩnh vực kiến thức, từ đó hình thành tư duy tổng hợp thay vì học rời rạc từng môn.

c. Vai trò của môn Tin học lớp 3 trong giáo dục phẩm chất và kỹ năng sống

Môn Tin học góp phần giáo dục phẩm chất trách nhiệm và ý thức kỷ luật. Khi học sinh sử dụng máy tính và các thiết bị số, các em được hướng dẫn tuân thủ quy định trong phòng máy, sử dụng thiết bị đúng cách, bảo quản tài sản chung. Qua đó, học sinh hình thành ý thức trách nhiệm với bản thân và cộng đồng, biết tôn trọng quy tắc trong môi trường học tập.

Bên cạnh đó, môn học này có vai trò quan trọng trong việc hình thành phẩm chất trung thực và tôn trọng người khác. Trong quá trình sử dụng thông tin và tài nguyên số, học sinh được giáo dục về việc không sao chép sản phẩm của người khác, biết ghi nguồn, tôn trọng bản quyền và công sức của người tạo ra nội dung. Đây là nền tảng để xây dựng đạo đức học tập và hành vi văn minh trong môi trường số.

Một vai trò nổi bật khác là giáo dục kỹ năng sống an toàn trong môi trường số. Học sinh lớp 3 bước đầu được làm quen với Internet và các ứng dụng trực tuyến, do đó việc nhận biết nguy cơ như thông tin xấu, lừa đảo hay xâm phạm quyền riêng tư là rất cần thiết. Môn Tin học giúp các em biết cách bảo vệ thông tin cá nhân, ứng xử phù hợp khi tham gia không gian mạng, từ đó hình thành kỹ năng tự bảo vệ bản thân.

Ngoài ra, môn Tin học còn góp phần phát triển kỹ năng giao tiếp và hợp tác. Thông qua các hoạt động học tập nhóm, chia sẻ sản phẩm hoặc hỗ trợ nhau trong quá trình thực hành, học sinh học được cách lắng nghe, trao đổi và phối hợp hiệu quả với bạn bè. Đây là những kỹ năng sống thiết yếu trong học tập cũng như trong cuộc sống sau này.

Môn Tin học có vai trò trong việc rèn luyện tính kiên trì, cẩn thận và tư duy tích cực. Khi thực hiện các thao tác trên máy tính hoặc giải quyết các nhiệm vụ học tập, học sinh cần sự tập trung, chính xác và không ngại thử lại khi gặp lỗi. Quá trình này giúp các em hình thành thái độ học tập nghiêm túc và tinh thần vượt khó.

d. Vai trò của môn Tin học lớp 3 trong việc thực hiện mục tiêu đổi mới giáo dục

Môn học này thúc đẩy đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tích cực hóa người học. Việc dạy học Tin học đòi hỏi giáo viên tổ chức các hoạt động khám phá, thực hành, học qua trải nghiệm, qua đó khuyến khích học sinh chủ động, sáng tạo và hợp tác. Những phương pháp này có thể lan tỏa và áp dụng sang các môn học khác, góp phần thay đổi cách dạy truyền thống.

Môn học giúp hỗ trợ đổi mới kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực. Trong môn Tin học, việc đánh giá không chỉ dựa vào kết quả lý thuyết mà còn thông qua sản phẩm thực hành, quá trình thực hiện nhiệm vụ và khả năng vận dụng kiến thức. Điều này phù hợp với xu hướng đánh giá toàn diện, chú trọng năng lực thực tiễn của học sinh.

Ngoài ra, môn Tin học lớp 3 còn góp phần thúc đẩy chuyển đổi số trong giáo dục. Việc học sinh và giáo viên sử dụng các công cụ công nghệ trong dạy học, quản lý và học tập tạo nền tảng cho việc xây dựng môi trường giáo dục số, lớp học thông minh. Đây là một trong những yêu cầu quan trọng của giáo dục hiện đại trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Môn học còn góp phần hội nhập giáo dục quốc tế. Việc trang bị cho học sinh những kỹ năng công nghệ cơ bản ngay từ tiểu học giúp các em có khả năng tiếp cận tri thức toàn cầu, sẵn sàng tham gia vào môi trường học tập và làm việc trong tương lai mang tính quốc tế hóa.

Như vậy, môn Tin học lớp 3 có vai trò như một “đòn bẩy” quan trọng trong việc thực hiện mục tiêu đổi mới giáo dục phổ thông. Việc nâng cao chất lượng dạy học môn này không chỉ góp phần phát triển năng lực học sinh mà còn thúc đẩy toàn bộ hệ thống giáo dục tiểu học chuyển mình theo hướng hiện đại, linh hoạt và hội nhập.

2.2.2. Mục tiêu dạy học Tin học lớp 3

Trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, mục tiêu dạy học môn Tin học lớp 3 được xác định theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi tiểu học và yêu cầu của xã hội số. Cụ thể, mục tiêu dạy học được thể hiện trên các phương diện sau:

Trước hết, môn Tin học lớp 3 nhằm hình thành và phát triển năng lực số cơ bản cho học sinh. Học sinh được làm quen với máy tính và các thiết bị số, biết thực hiện một số thao tác đơn giản như sử dụng bàn phím, chuột, mở và sử dụng phần mềm học tập. Qua đó, các em bước đầu có khả năng sử dụng công nghệ phục vụ học tập và đời sống.

Bên cạnh đó, môn học hướng tới phát triển tư duy logic và năng lực giải quyết vấn đề. Thông qua các hoạt động học tập như sắp xếp thông tin, nhận biết quy luật, thực hiện các bước thao tác theo trình tự, học sinh được rèn luyện cách suy nghĩ có hệ thống, biết phân tích và xử lý tình huống đơn giản.

Một mục tiêu quan trọng khác là hình thành kỹ năng học tập và làm việc trong môi trường số. Học sinh được hướng dẫn cách tìm kiếm thông tin đơn giản, sử dụng học liệu số, bước đầu biết khai thác Internet dưới sự hướng dẫn của giáo viên. Điều này góp phần hình thành năng lực tự học và thích ứng với môi trường học tập hiện đại.

Ngoài ra, môn Tin học lớp 3 còn nhằm giáo dục ý thức và thái độ đúng đắn khi sử dụng công nghệ. Học sinh được rèn luyện thói quen sử dụng thiết bị số an toàn, có trách nhiệm, biết bảo vệ thông tin cá nhân và tôn trọng người khác trong môi trường mạng.

Không chỉ dừng lại ở đó, môn học còn góp phần phát triển các năng lực chung và phẩm chất chủ yếu như chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm; đồng thời rèn luyện kỹ năng giao tiếp, hợp tác thông qua các hoạt động học tập nhóm và thực hành.

Chương trình môn Tin học 2018 nhấn mạnh việc phát triển cho học sinh khả năng sử dụng thiết bị số, khai thác thông tin và ứng xử phù hợp trong môi trường số [2]. Điều này phù hợp với định hướng chuyển đổi số quốc gia trong giáo dục hiện nay [10].

2.2.3. Đặc điểm học sinh lớp 3

Học sinh lớp 3 là lứa tuổi đang ở giai đoạn giữa của bậc tiểu học (khoảng 8–9 tuổi), có những đặc điểm phát triển tương đối rõ nét về thể chất, nhận thức và tâm lý. Việc nắm vững các đặc điểm này có ý nghĩa quan trọng trong tổ chức dạy học, đặc biệt trong bối cảnh triển khai Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Trước hết, về đặc điểm nhận thức, học sinh lớp 3 đã chuyển dần từ tư duy trực quan sang tư duy logic ở mức độ đơn giản. Các em bắt đầu biết phân tích, so sánh, khái quát hóa nhưng vẫn cần sự hỗ trợ của hình ảnh, ví dụ cụ thể. Khả năng chú ý có chủ định được hình thành nhưng chưa bền vững, do đó dễ bị phân tán nếu hoạt động học tập thiếu hấp dẫn.

Về ngôn ngữ và giao tiếp, học sinh lớp 3 có vốn từ ngày càng phong phú, diễn đạt rõ ràng hơn so với lớp dưới. Các em đã biết trình bày ý kiến cá nhân, tham gia trao đổi trong học tập, tuy nhiên vẫn cần được hướng dẫn để giao tiếp mạch lạc, tự tin và phù hợp.

Về đặc điểm tâm lý, học sinh ở độ tuổi này rất hiếu động, tò mò, thích khám phá và trải nghiệm. Các em dễ hứng thú với cái mới nhưng cũng nhanh chán nếu hoạt động lặp lại, đơn điệu. Nhu cầu được khen ngợi, công nhận rất cao, do đó sự động viên của giáo viên có tác động lớn đến thái độ học tập.

Về tình cảm và quan hệ xã hội, học sinh lớp 3 bắt đầu hình thành ý thức về tập thể, biết hợp tác với bạn bè trong học tập và hoạt động nhóm. Tuy nhiên, các em cũng dễ bị ảnh hưởng bởi cảm xúc, đôi khi chưa kiểm soát tốt hành vi, cần được định hướng và giáo dục thường xuyên.

Về khả năng tự học và tự phục vụ, học sinh lớp 3 đã bước đầu hình thành tính tự lập, có thể thực hiện một số nhiệm vụ học tập đơn giản theo hướng dẫn. Tuy nhiên, các em vẫn cần sự hỗ trợ, giám sát của giáo viên và gia đình để duy trì thói quen học tập tích cực.

Ngoài ra, về khả năng tiếp cận công nghệ, học sinh lớp 3 thường tỏ ra hứng thú với các thiết bị số, dễ tiếp thu các thao tác cơ bản. Đây là điều kiện thuận lợi để tổ chức dạy học môn Tin học, nhưng đồng thời cũng đòi hỏi sự định hướng đúng đắn để các em sử dụng công nghệ an toàn và hiệu quả.

2.3. Nội dung quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3

2.3.1. Quản lý mục tiêu và kế hoạch dạy học

Quản lý mục tiêu và kế hoạch dạy học là một nội dung quan trọng trong quản lý hoạt động dạy học ở nhà trường, nhằm bảo đảm quá trình dạy học được thực hiện đúng định hướng giáo dục, đạt được mục tiêu đào tạo và nâng cao chất lượng giáo dục. Đây là quá trình tác động có tổ chức, có kế hoạch của cán bộ quản lý đến việc xác định mục tiêu và xây dựng, triển khai kế hoạch dạy học phù hợp với yêu cầu của chương trình giáo dục.

Trước hết, quản lý mục tiêu dạy học là việc tổ chức xác định và chỉ đạo thực hiện các mục tiêu giáo dục phù hợp với chương trình, đặc điểm người học và điều kiện thực tế của nhà trường. Mục tiêu dạy học giữ vai trò định hướng cho toàn bộ hoạt động dạy học, từ lựa chọn nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức đến kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh. Vì vậy, cán bộ quản lý cần hướng dẫn giáo viên cụ thể hóa mục tiêu dạy học trong kế hoạch giáo dục, kế hoạch bài dạy và các hoạt động học tập nhằm phát triển phẩm chất và năng lực học sinh theo yêu cầu của Chương trình GDPT 2018.

Bên cạnh đó, quản lý kế hoạch dạy học là quá trình xây dựng, tổ chức thực hiện, kiểm tra và điều chỉnh kế hoạch dạy học nhằm bảo đảm việc triển khai chương trình giáo dục được thực hiện khoa học, đồng bộ và hiệu quả. Nội dung quản lý kế hoạch dạy học bao gồm việc xây dựng kế hoạch năm học, kế hoạch giáo dục của nhà trường, kế hoạch tổ chuyên môn và kế hoạch bài dạy của giáo viên. Các kế hoạch cần bảo đảm tính phù hợp với mục tiêu giáo dục, phân phối chương trình, điều kiện cơ sở vật chất và đặc điểm học sinh.

Trong quá trình quản lý mục tiêu và kế hoạch dạy học, cán bộ quản lý cần thường xuyên kiểm tra việc thực hiện chương trình, tiến độ giảng dạy, chất lượng bài dạy và kết quả học tập của học sinh. Đồng thời, cần chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy học, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và tổ chức các hoạt động chuyên môn nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện mục tiêu dạy học.

Ngoài ra, việc quản lý mục tiêu và kế hoạch dạy học còn đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa ban giám hiệu, tổ chuyên môn và giáo viên trong quá trình xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục. Nhà trường cần tạo điều kiện về cơ sở vật chất, thiết bị dạy học và bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên để bảo đảm thực hiện hiệu quả các mục tiêu giáo dục.

2.3.2. Quản lý nội dung chương trình và tài liệu dạy học

Quản lý nội dung chương trình và tài liệu dạy học cũng là một nội dung quan trọng trong quản lý hoạt động dạy học ở nhà trường nhằm bảo đảm việc thực hiện chương trình giáo dục đúng quy định,

phù hợp với mục tiêu giáo dục và đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay. Đây là quá trình tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra việc xây dựng, triển khai và sử dụng nội dung chương trình, tài liệu dạy học trong quá trình dạy học của giáo viên và học sinh.

Trước hết, quản lý nội dung chương trình dạy học là việc chỉ đạo giáo viên thực hiện đúng nội dung chương trình giáo dục theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Cán bộ quản lý cần hướng dẫn giáo viên nghiên cứu kỹ chương trình môn học, xác định yêu cầu cần đạt, nội dung cốt lõi và phân phối chương trình phù hợp với đối tượng học sinh và điều kiện thực tế của nhà trường. Việc quản lý nội dung chương trình phải bảo đảm tính khoa học, tính hệ thống và tính phù hợp với mục tiêu phát triển phẩm chất, năng lực học sinh theo Chương trình GDPT 2018.

Bên cạnh đó, quản lý tài liệu dạy học là việc tổ chức lựa chọn, sử dụng và khai thác hiệu quả các loại tài liệu phục vụ hoạt động dạy học như sách giáo khoa, sách giáo viên, tài liệu tham khảo, học liệu điện tử và các phần mềm hỗ trợ dạy học. Nhà trường cần chỉ đạo giáo viên sử dụng tài liệu đúng mục đích, phù hợp với nội dung bài học và đặc điểm nhận thức của học sinh. Đồng thời, cần khuyến khích giáo viên chủ động khai thác nguồn học liệu số và ứng dụng công nghệ thông tin nhằm nâng cao hiệu quả dạy học.

Một nội dung quan trọng khác là quản lý việc cập nhật và điều chỉnh nội dung, tài liệu dạy học phù hợp với yêu cầu đổi mới giáo dục và thực tiễn giảng dạy. Ban giám hiệu và tổ chuyên môn cần thường xuyên tổ chức sinh hoạt chuyên môn, trao đổi kinh nghiệm và hướng dẫn giáo viên lựa chọn, bổ sung học liệu phù hợp với từng chủ đề dạy học. Việc cập nhật tài liệu cần bảo đảm tính chính xác, khoa học, hiện đại và phù hợp với tâm lý lứa tuổi học sinh tiểu học.

Ngoài ra, quản lý nội dung chương trình và tài liệu dạy học còn bao gồm việc kiểm tra, đánh giá quá trình thực hiện chương trình và sử dụng tài liệu của giáo viên. Thông qua hoạt động dự giờ, kiểm tra hồ sơ chuyên môn và đánh giá kết quả học tập của học sinh, cán bộ quản lý có thể theo dõi mức độ thực hiện chương trình, phát hiện những khó khăn, hạn chế để kịp thời chỉ đạo điều chỉnh phù hợp.

Trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục hiện nay, việc quản lý nội dung chương trình và tài liệu dạy học cần chú trọng tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, khai thác học liệu số và xây dựng môi trường học tập hiện đại, linh hoạt cho học sinh. Quản lý tốt nội dung chương trình và tài liệu dạy học sẽ góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục phổ thông trong giai đoạn hiện nay.

2.3.3. Quản lý phương pháp và hình thức tổ chức dạy học

Quản lý phương pháp và hình thức tổ chức dạy học là một nội dung quan trọng trong quản lý hoạt động dạy học ở nhà trường nhằm bảo đảm quá trình dạy học được thực hiện theo đúng định hướng đổi mới giáo dục, phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của học sinh. Đây là quá trình tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra việc sử dụng các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học của giáo viên nhằm nâng cao chất lượng giáo dục và thực hiện hiệu quả mục tiêu dạy học.

Trước hết, quản lý phương pháp dạy học là việc chỉ đạo giáo viên lựa chọn và vận dụng các phương pháp dạy học phù hợp với mục tiêu, nội dung bài học và đặc điểm nhận thức của học sinh. Trong bối cảnh thực hiện Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, cán bộ quản lý cần định hướng giáo viên đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh, tăng cường các hoạt động trải nghiệm, thực hành, hợp tác và vận dụng kiến thức vào thực tiễn.

Theo quan điểm của giáo dục hiện đại, dạy học theo hướng phát triển năng lực cần tăng cường các hoạt động trải nghiệm, thực hành và vận dụng kiến thức vào thực tiễn [1]. Vì vậy, đối với môn Tin học lớp 3, việc tổ chức thực hành trên máy tính và ứng dụng học liệu số có ý nghĩa quan trọng trong việc phát triển năng lực số cho học sinh.

Nhà trường cần khuyến khích giáo viên sử dụng linh hoạt các phương pháp dạy học tích cực như dạy học theo nhóm, dạy học giải quyết vấn đề, trò chơi học tập, dạy học dự án, thực hành trải nghiệm và ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy. Đặc biệt đối với môn Tin học lớp 3, việc tăng cường thực hành trên máy tính và tổ chức các hoạt động học tập trực quan sẽ giúp học sinh hứng thú hơn trong học tập và phát triển năng lực số.

Bên cạnh quản lý phương pháp dạy học, quản lý hình thức tổ chức dạy học cũng giữ vai trò quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả giáo dục. Cán bộ quản lý cần chỉ đạo giáo viên tổ chức các hình thức dạy học phù hợp như dạy học cá nhân, dạy học theo nhóm, học tập trải nghiệm, hoạt động thực hành tại phòng máy và học tập kết hợp giữa trực tiếp với ứng dụng công nghệ số. Việc lựa chọn hình thức tổ chức dạy học cần phù hợp với nội dung bài học, điều kiện cơ sở vật chất và khả năng tiếp thu của học sinh.

Ngoài ra, nhà trường cần tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học thông qua việc đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học, phần mềm hỗ trợ và tổ chức các hoạt động bồi dưỡng chuyên môn. Tổ chuyên môn cần thường xuyên sinh hoạt chuyên đề, dự giờ, trao đổi kinh nghiệm nhằm nâng cao năng lực sư phạm và khả năng vận dụng phương pháp dạy học hiện đại của giáo viên.

Một nội dung quan trọng khác là kiểm tra, đánh giá việc thực hiện phương pháp và hình thức tổ chức dạy học. Ban giám hiệu cần thường xuyên dự giờ, kiểm tra hồ sơ chuyên môn và đánh giá hiệu quả giờ dạy để kịp thời hướng dẫn, hỗ trợ giáo viên điều chỉnh phương pháp giảng dạy phù hợp. Việc đánh giá cần chú trọng mức độ phát huy tính tích cực của học sinh, hiệu quả tổ chức hoạt động học tập và khả năng đạt được mục tiêu bài học.

2.3.4. Quản lý kiểm tra, đánh giá kết quả học tập

Theo Thông tư 27/2020/TT-BGDĐT, đánh giá học sinh tiểu học cần kết hợp giữa đánh giá thường xuyên và đánh giá định kỳ nhằm theo dõi sự tiến bộ của học sinh [8]. Đối với môn Tin học, việc đánh giá cần chú trọng sản phẩm thực hành, kỹ năng thao tác và khả năng vận dụng kiến thức trong học tập.

Quản lý kiểm tra, đánh giá kết quả học tập là việc chỉ đạo giáo viên thực hiện đánh giá học sinh theo mục tiêu, yêu cầu cần đạt của môn học và phù hợp với đặc điểm tâm lý, trình độ nhận thức của học sinh tiểu học. Trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, việc đánh giá học sinh không chỉ tập trung vào kết quả tiếp thu kiến thức mà còn chú trọng đánh giá sự hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực của học sinh trong quá trình học tập.

Nhà trường cần hướng dẫn giáo viên xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá phù hợp với nội dung chương trình và mục tiêu dạy học. Việc kiểm tra, đánh giá cần được thực hiện thường xuyên và định kỳ thông qua nhiều hình thức khác nhau như quan sát, nhận xét, hỏi đáp, thực hành, sản phẩm học tập, bài kiểm tra và hoạt động trải nghiệm. Đối với môn Tin học lớp 3, cần chú trọng đánh giá khả năng thực hành, kỹ năng sử dụng máy tính, thao tác với phần mềm và ý thức sử dụng công nghệ thông tin an toàn của học sinh.

Bên cạnh đó, quản lý kiểm tra, đánh giá kết quả học tập còn bao gồm việc chỉ đạo đổi mới phương pháp đánh giá theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh. Cán bộ quản lý cần khuyến khích giáo viên sử dụng các hình thức đánh giá linh hoạt, kết hợp giữa đánh giá của giáo viên với tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau của học sinh nhằm phát huy tính chủ động trong học tập.

Một nội dung quan trọng khác là quản lý việc thực hiện quy định về kiểm tra, đánh giá học sinh. Ban giám hiệu cần kiểm tra việc xây dựng đề kiểm tra, nội dung đánh giá, hồ sơ theo dõi học sinh và việc nhận xét kết quả học tập của giáo viên nhằm bảo đảm tính khách quan, chính xác và công bằng trong đánh giá. Đồng thời, cần theo dõi kết quả học tập của học sinh để kịp thời có biện pháp hỗ trợ học sinh còn hạn chế và bồi dưỡng học sinh có năng lực tốt.

Ngoài ra, nhà trường cần sử dụng kết quả kiểm tra, đánh giá như một căn cứ quan trọng để điều chỉnh hoạt động dạy học và nâng cao chất lượng giáo dục. Thông qua việc phân tích kết quả học tập của học sinh, cán bộ quản lý và giáo viên có thể nhận diện những khó khăn, hạn chế trong quá trình dạy học để điều chỉnh nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức dạy học phù hợp hơn.

2.3.5. Quản lý cơ sở vật chất và thiết bị dạy học

Quản lý cơ sở vật chất và thiết bị dạy học bao gồm việc xây dựng kế hoạch đầu tư, bổ sung và sử dụng cơ sở vật chất phục vụ hoạt động dạy học. Nhà trường cần căn cứ vào mục tiêu giáo dục, quy mô học sinh và điều kiện thực tế để bố trí phòng học, phòng chức năng, thư viện, phòng máy tính và các

khu vực phục vụ học tập phù hợp. Đối với môn Tin học, việc bảo đảm phòng máy tính, hệ thống mạng internet, máy chiếu và các thiết bị công nghệ là điều kiện quan trọng để tổ chức dạy học hiệu quả.

Bên cạnh đó, cán bộ quản lý cần chỉ đạo việc sử dụng thiết bị dạy học đúng mục đích, đúng quy định và phát huy hiệu quả trong quá trình giảng dạy. Giáo viên cần được hướng dẫn khai thác và sử dụng các thiết bị, phần mềm và học liệu số nhằm hỗ trợ đổi mới phương pháp dạy học và tăng cường tính trực quan, thực hành cho học sinh. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học không chỉ giúp nâng cao chất lượng bài giảng mà còn góp phần phát triển năng lực số cho học sinh.

Một nội dung quan trọng khác là quản lý công tác bảo quản, sửa chữa và kiểm kê cơ sở vật chất, thiết bị dạy học. Nhà trường cần xây dựng quy chế sử dụng và bảo quản tài sản, phân công trách nhiệm cụ thể cho các bộ phận và cá nhân liên quan nhằm hạn chế hư hỏng, thất thoát thiết bị. Đồng thời, cần thường xuyên kiểm tra, bảo dưỡng và sửa chữa thiết bị để bảo đảm điều kiện phục vụ dạy học được duy trì ổn định và an toàn.

Ngoài ra, quản lý cơ sở vật chất và thiết bị dạy học còn bao gồm việc huy động các nguồn lực nhằm tăng cường đầu tư cho giáo dục. Nhà trường cần chủ động tham mưu với các cấp quản lý giáo dục, phối hợp với cha mẹ học sinh và các tổ chức xã hội để bổ sung cơ sở vật chất, thiết bị dạy học đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục và chuyển đổi số trong nhà trường.

2.4. Các tác động ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3

Quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 ở trường tiểu học chịu ảnh hưởng của nhiều yếu tố khác nhau. Những yếu tố này có mối quan hệ tác động qua lại, ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng tổ chức dạy học cũng như hiệu quả quản lý của nhà trường. Việc xác định đầy đủ các yếu tố tác động sẽ giúp cán bộ quản lý xây dựng các biện pháp phù hợp nhằm nâng cao chất lượng dạy học môn Tin học trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay.

Trước hết, năng lực quản lý của cán bộ quản lý nhà trường là yếu tố có ảnh hưởng quan trọng đến hiệu quả quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3. Hiệu trưởng và tổ chuyên môn là những người trực tiếp xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo chuyên môn và kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học. Nếu cán bộ quản lý có trình độ chuyên môn, năng lực quản lý tốt và nhận thức đúng đắn về vai trò của môn Tin học thì sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho việc triển khai chương trình, đổi mới phương pháp dạy học và nâng cao chất lượng giáo dục. Ngược lại, nếu công tác quản lý thiếu đồng bộ hoặc chưa quan tâm đúng mức đến môn Tin học thì hiệu quả dạy học sẽ bị ảnh hưởng.

Bên cạnh đó, đội ngũ giáo viên Tin học là yếu tố quyết định trực tiếp đến chất lượng dạy học. Giáo viên không chỉ cần có trình độ chuyên môn vững vàng mà còn phải có kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin, khả năng tổ chức hoạt động thực hành và đổi mới phương pháp dạy học phù hợp với học sinh lớp 3. Trong thực tế, ở một số trường tiểu học hiện nay vẫn còn tình trạng thiếu giáo viên Tin học chuyên trách hoặc giáo viên chưa được bồi dưỡng thường xuyên về chuyên môn và kỹ năng công nghệ, gây khó khăn cho công tác quản lý và tổ chức dạy học.

Cơ sở vật chất và thiết bị dạy học cũng là yếu tố ảnh hưởng lớn đến quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3. Đây là môn học mang tính thực hành cao nên việc tổ chức dạy học phụ thuộc nhiều vào hệ thống phòng máy, số lượng máy tính, đường truyền internet, phần mềm dạy học và các thiết bị hỗ trợ khác. Nếu nhà trường được trang bị đầy đủ cơ sở vật chất, thiết bị hiện đại thì việc tổ chức các hoạt động thực hành sẽ thuận lợi hơn, góp phần nâng cao chất lượng dạy học. Ngược lại, cơ sở vật chất thiếu thốn hoặc xuống cấp sẽ ảnh hưởng đến quá trình tổ chức dạy học và gây khó khăn cho công tác quản lý.

Ngoài ra, đặc điểm tâm sinh lý và năng lực nhận thức của học sinh lớp 3 cũng tác động đáng kể đến hoạt động quản lý dạy học môn Tin học. Học sinh lớp 3 còn nhỏ, khả năng tập trung chưa cao, dễ bị phân tán bởi các yếu tố bên ngoài và mức độ tiếp cận công nghệ của các em không đồng đều. Vì vậy, giáo viên cần lựa chọn phương pháp dạy học phù hợp, kết hợp giữa học tập và trải nghiệm nhằm tạo hứng thú cho học sinh. Điều này đòi hỏi cán bộ quản lý phải thường xuyên chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy học và tăng cường kiểm tra việc tổ chức các hoạt động học tập trong phòng máy.

Một yếu tố khác có ảnh hưởng quan trọng là nội dung chương trình và phương pháp dạy học môn Tin học lớp 3. Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh, chú trọng kỹ năng thực hành và vận dụng kiến thức vào thực tiễn. Do đó, việc quản lý hoạt động

dạy học cần hướng tới đổi mới phương pháp giảng dạy, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và sử dụng học liệu số trong quá trình dạy học. Nếu giáo viên còn sử dụng phương pháp dạy học truyền thống, thiên về lý thuyết thì sẽ khó phát huy tính tích cực và sáng tạo của học sinh.

Bên cạnh các yếu tố trong nhà trường, sự phối hợp của phụ huynh học sinh cũng ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3. Khi phụ huynh nhận thức đúng về vai trò của môn Tin học và quan tâm đến việc học tập của con em mình thì sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho học sinh tiếp cận công nghệ và rèn luyện kỹ năng tin học ngoài giờ học trên lớp. Ngược lại, nếu phụ huynh còn coi Tin học là môn học phụ thì học sinh sẽ thiếu động lực học tập và ít có cơ hội thực hành.

Ngoài ra, sự chỉ đạo của ngành giáo dục và điều kiện kinh tế - xã hội của địa phương cũng tác động trực tiếp đến công tác quản lý dạy học môn Tin học. Các chính sách đầu tư cơ sở vật chất, chương trình bồi dưỡng giáo viên, định hướng chuyển đổi số trong giáo dục và sự quan tâm của địa phương sẽ tạo điều kiện thuận lợi để các trường tiểu học nâng cao chất lượng dạy học môn Tin học. Tuy nhiên, ở những địa phương còn khó khăn, việc đầu tư trang thiết bị và cơ sở vật chất còn hạn chế, ảnh hưởng đến việc tổ chức và quản lý hoạt động dạy học môn học này.

Như vậy, quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 chịu tác động của nhiều yếu tố khác nhau, bao gồm cả yếu tố chủ quan và khách quan. Việc nhận diện đầy đủ các yếu tố tác động sẽ giúp nhà trường xây dựng các giải pháp quản lý phù hợp nhằm nâng cao chất lượng dạy học môn Tin học, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục và chuyển đổi số hiện nay.

3. KẾT LUẬN

Quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 ở trường tiểu học có vai trò quan trọng trong việc thực hiện mục tiêu đổi mới giáo dục theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Đây không chỉ là hoạt động quản lý chuyên môn đơn thuần mà còn là quá trình tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra toàn diện các yếu tố liên quan đến hoạt động dạy học nhằm bảo đảm chất lượng giáo dục và phát triển năng lực số cho học sinh tiểu học.

Cơ sở lý luận về quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 đã làm rõ các khái niệm cơ bản như quản lý, quản lý giáo dục, hoạt động dạy học, quản lý hoạt động dạy học; đồng thời xác định mục tiêu, nội dung và các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý dạy học môn Tin học trong nhà trường tiểu học. Nội dung quản lý bao gồm quản lý mục tiêu và kế hoạch dạy học, quản lý chương trình và tài liệu dạy học, quản lý phương pháp và hình thức tổ chức dạy học, quản lý kiểm tra đánh giá kết quả học tập, quản lý đội ngũ giáo viên và quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học.

Trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục hiện nay, môn Tin học lớp 3 giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành cho học sinh những kiến thức, kỹ năng cơ bản về công nghệ thông tin và phát triển năng lực số ngay từ bậc tiểu học. Vì vậy, công tác quản lý hoạt động dạy học môn Tin học cần được thực hiện theo hướng khoa học, linh hoạt và phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường. Đồng thời, cần tăng cường đổi mới phương pháp quản lý, nâng cao năng lực đội ngũ giáo viên, đầu tư cơ sở vật chất và đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và dạy học.

Những định hướng này phù hợp với yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo theo xu hướng phát triển năng lực người học trong thời đại chuyển đổi số [1], [10]. Những vấn đề lý luận được trình bày trong bài viết là cơ sở quan trọng để nghiên cứu thực trạng và đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động dạy học môn Tin học lớp 3 ở trường tiểu học trong giai đoạn hiện nay. Qua đó góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục phổ thông và yêu cầu phát triển nguồn nhân lực trong thời đại công nghệ số.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông - Chương trình tổng thể (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018)*.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông môn Tin học*, ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018.

3. Nguyễn Ngọc Quang (1998), *Những khái niệm cơ bản về lý luận quản lý giáo dục*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
4. Trần Kiểm (2016), *Quản lý và lãnh đạo nhà trường*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
5. Đặng Quốc Bảo (1999), *Cẩm nang Quản lý nhà trường*, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
6. Phạm Minh Hạc (2001), *Giáo dục Việt Nam trước ngưỡng cửa thế kỷ XXI*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
7. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2019), *Luật Giáo dục năm 2019*, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
8. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ngày 04/9/2020 ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học.
9. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Tài liệu bồi dưỡng giáo viên sử dụng sách giáo khoa môn Tin học lớp 3 theo Chương trình GDPT 2018*, NXB Giáo dục Việt Nam.
10. Thủ tướng Chính phủ (2020), *Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 03/6/2020 phê duyệt "Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030"*, Hà Nội.

THEORETICAL BASIS FOR MANAGING TEACHING AND LEARNING ACTIVITIES OF GRADE 3 INFORMATICS IN PRIMARY SCHOOLS

Nguyen Thi Mai, Ha Manh Hung

Abstract: *In the context of current general education reform, the management of teaching and learning activities in Grade 3 Informatics at primary schools plays a particularly important role. Based on educational management theory, this activity is understood as the process of organizing, directing, and monitoring to ensure that teaching and learning are conducted effectively and in alignment with curricular objectives. The Grade 3 Informatics subject, as defined in the 2018 General Education Curriculum, aims to equip students with fundamental competencies in information technology, logical thinking, and the safe and effective use of computers. To achieve these objectives, management activities need to be implemented synchronously, including lesson planning, organization of instruction, guidance on pedagogical innovation, and assessment. In addition, the effectiveness of management is influenced by various factors such as teachers' professional qualifications, facilities and equipment, student characteristics, and school leadership. Emphasizing these factors will contribute to improving the quality of Informatics teaching and meeting the requirements of developing digital competencies for primary school students in the era of digital transformation.*

Keywords: *teaching and learning management, Grade 3 Informatics, primary school, digital competence, 2018 General Education Curriculum, instructional innovation, assessment.*

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 01-5-2026; ngày phản biện đánh giá: 14-5-2026; ngày chấp nhận đăng: 02-6-2026)